

ELIT-in Projekat

Integracija elitnih sportista na tržište rada kroz valorizaciju njihovih transverzalnih kompetencija

**Najbolje prakse za valorizaciju i priznavanje
transverzalnih kompetencija elitnih sportista**

Sažetak

Sadržaj

1. Sažetak..... **Error! Bookmark not defined.**
2. Sažetak najboljih praksi..... **Error! Bookmark not defined.**

1. Sažetak

Vlade, javne institucije i organizacije tokom godina su se obavezale na politike i programe za unapređenje dualnih prilika za profesionalne sportiste. Različite zainteresirane strane vide potencijal u zapošljavanju sportskih ljudi na visokom nivou, jer su ovi sportisti tokom svoje karijere stekli, trenirali i usavršavali niz ličnih vještina i sposobnosti koje su, nesumnjivo, ključne za postizanje optimalnih profesionalnih performansi koje tržište rada izuzetno cijeni.¹

Ove lične vještine i sposobnosti poznate su kao „transverzalne kompetencije“, „meke vještine“ ili čak „životne vještine“, stečene neformalnim procesom učenja. Sažetak pruža informacije o 29 najboljih praksi - slučajeva uspjeha koji se mogu prenijeti u druge zemlje. Pregled je pokazao da i sportske i nesportske organizacije, s posebnom pažnjom na institucije koje uključuju sportiste visokih performansi u svoje radne timove nakon što se povuku, omogućavajući uvid u potencijale ovog modela, uključujući identifikaciju mogućih razloga ili varijabli koje pokreću njihove uspjehe.

Nakon prikaza prikupljenih informacija, moglo bi se dati nekoliko preporuka u vezi s poboljšanjem mogućnosti dvostruke karijere za profesionalne sportiste.²

Prije svega, prikaz slučajeva pokazuje da ne igra samo formalno učenje važnu ulogu u mogućnostima dualne karijere za profesionalne sportiste. Mnogo inicijativa opisanih u dokumentu sastoji se od različitih interesnih grupa i predstavlja pristup neformalnog učenja. Ipak, važno je napomenuti da praksa neformalnog učenja može igrati značajnu ulogu u progresivnom kurikulumu zasnovan na sportu. Postoje nepotpune informacije o tome kako se ove metode zaista odvijaju i mogu dovesti do stjecanja novih vještina koje se mogu prenijeti na povećanje zapošljivosti. Stoga je poželjno potražiti najbolje prakse u sportu i drugim društvenim organizacijama i podijeliti to znanje sa ostalim zainteresiranim saradnicima, kao i bolje razumijeti koja vrsta stručnosti je potrebna trenerima i mentorima u sportskim razvojnim programima.³

Također, trebao bi postojati međusektorski pristup koji uključuje angažman u sportskom sektoru i poljima rada. Ovaj pristup treba razviti i prepoznati kroz saradnju između interesnih grupa u vrhunskom sportu,

¹ "EU Vodič o Dualnim karijerama sportista", Brussels, 16 November 2012

² "Prijedlog PREPORUKE VIJEĆA o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje", Brussels, 17.1.2018

³ "Preporuke o doprinosu sporta zapošljivosti mladih, uključujući mlade profesionalne sportiste i žene, i otvaranju radnih mjesta u sportu i na tržištu rada povezanom sa sportom", Grupa eksperata na temu razvoja ljudskih resursa u sportu, December 2016

uključujući organizacije sportista, obrazovanje, poslodavce i poslovanje, kao i vladine agencije. Stoga postoji potreba za podizanjem svijesti među sportskim sektorom, lokalnim, nacionalnim vlastima i akademskim krugovima o potencijalima za zapošljavanje sporta.

Konačno, postoji ogroman broj akcija i inicijativa sa različitim interesnim grupama sa raznim ciljanim grupama i geografskim postavkama. To su dobri pokazatelji da je ova tema „vruća“, stoga je važno imati na umu da ne postoji jedinstveni program praćenja i evaluacije u pogledu efikasnosti i korisnosti sportskih programa za temu dualne karijere sa ciljem povećanja zapošljivosti. U trenutnom životu koji se brzo mijenja, radna mobilnost je vrlo važna, posebno u EU, pa je stoga teško osigurati da vještine i kompetencije osposobljene na jednom mjestu budu prikladne za drugo i da će stvoriti mogućnost zapošljivosti. Stoga bi se mogli uvesti specifični, objedinjeni alati za mjerenje uticaja i efekata.

Svi ovi prijedlozi dati su na osnovu urađenih istraživanja trenutnog stanja i prikupljenih podataka najboljih praksi o valorizaciji i priznavanju popriječnih kompetencija vrhunskih sportista u Evropi, koji su prikazani u nastavku u sažetku najboljih praksi.

2. Sažetak najboljih praksi

DRŽAVA_BP N ^o	INICIJATIVA	ORGANIZACIJA	CILINA GRUPA	OPIS
ŠPANIJA_NP1	ADOP EMPLEO	FONDACIJA	Sportisti sa tjelesnim onesposobljenjem uključeni u Program pomoći sportistima Vijeća za sport (PROAD).	Favorizirati radno uključivanje osoba sa tjelesnim onesposobljenjem, jer to nije samo stvar socijalne pravde, već donosi i koristi na unutrašnjem i vanjskom polju za te organizacije.
ŠPANIJA_NP2	PROAD	VISOKO SPORTSKO VIJEĆE ŠPANIJE	Vrhunski sportisti (DAN)	Uspostaviti individualiziranu pažnju i telematsku strukturu koja integrira i nudi informacije, savjete, smjernice, posredovanje i upravljanje svim onim resursima koji će sportistima na visokom nivou možda trebati da olakšaju svoj profesionalni proces tranzicije na kraju svojih sportskih aktivnosti.
ŠPANIJA_NP3	ATA (Udruženje tehničara vodenih aktivnosti Aljarafe)	PLIVAČKI KLUB "MAIRENA DEL ALJARAFE"	Sportisti, bivši sportisti i treneri iz plivačkih i vodenih aktivnosti	Kreirati program zapošljavanja kako bi se zadovoljile potrebe za provođenjem integralnog upravljanja vodenim centrima, sa administrativne, ekonomske, sportske aktivnosti i gledišta.

DRŽAVA_BP Nº	INICIJATIVA	ORGANIZACIJA	CILNA GRUPA	OPIS
ŠPANIJA_NP4	UKLJUČIVANJE VRHUNSKIH SPORTISTA	MAIRENA DEL ALJARAFE VIJEĆE	Vrhunski sportisti	Uvrstiti vrhunske sportiste iz Mairena del Aljarafe u javni sektor kao međunarodne sportske reference kako bi iskoristili njihova znanja i vještine stečene tokom sportske karijere.
ŠPANIJA_NP5	PROFESIONALNI PRIJELAZNI PROGRAM	FUDBALSKA ASOCIJACIJA ŠPANIJE(AFE)	Profesionalni fudbaleri	Tražiti rješenje kako bi se fudbalerima pomoglo da se uključe na tržište rada nakon odlaska u penziju.
ŠPANIJA_NP6	BIZNIS KLUB	FONDACIJA SEVILNOG NOGOMETNOG KLUBA	FK Sevilla fudbaleri	Da ohrabrimo sportiste u uključivanje na programe dualne karijere, kroz treniranje. Program promovišu bivši profesionalni fudbaleri.
ŠPANIJA_NP7	ESTPORT PROJEKAT	UNIVERZITET MURCIA	Studenti, sportisti i Univerzitet	Uspostaviti sinergije i umrežiti studente sa vrhunskim sportistima i Univerzitetom.
BELGIJA_NP8	PROGRAM ATLETSKE KARIJERE	BELGIJSKI OLIMPIJSKI I INTERFEDERALNI KOMITET I BELGIJSKI PARAOLIMPIJSKI KOMITET	Olimpijci i Paraolimpijci	Prilagođena rješenja za razvoj talenata i kompetencija sportista
FRANCUSKA_NP9	FONDACIJA JEAN- LUC LAGARDÈRE & SCIENCES PO	FONDACIJA JEAN- LUC LAGARDÈRE & SCIENCES PO	Sportisti na visokom nivou, u različitim fazama svoje karijere	Mentorski program koji će biti uključen u vođenje profesionalnih sportista

DRŽAVA_BP Nº	INICIJATIVA	ORGANIZACIJA	CILNA GRUPA	OPIS
FRANCUSKA_NP10	START'UP TA RECONVERSION	NACIONALNI INSTITUT FRANCUSKE: INSTITUT DU SPORTA, DE L'EXPERTISE ET DE LA PERFORMANCE	Visoki profesionalni i aktivni sportisti ili umirovljeni sportisti	Kombinovani program za sportsku izvrsnost, obrazovni i profesionalni uspjeh.
PORTUGAL_NP11	ATLETIKA U ŠKOLAMA	VIANA DO CASTELO OPĆINA	Studenti prve i druge godine prvog ciklusa osnovnog obrazovanja	Projekat namjerava koristiti igre i rekreativne igre koje pomažu u razvoju fizičkih i motoričkih vještina
PORTUGAL_NP12	UGOVORENO ZAPOŠLJAVANJE	IEFP - INSTITUT ZA ZAPOŠLJAVANJE I STRUČNU OBUKU	Sportisti visokih performansi	Angažman nezaposlenih sportista registrovanih na IEFP
PORTUGAL_NP13	DISC	UNIVERSIDADE DO MINHO – TECMINHO INTERFACE	Učenici srednjih škola; Studenti; Profesionalci u tranziciji karijere	Alat samospoznaje, koji omogućava osobi da bude svjesna svog profila prirodnog ponašanja
PORTUGAL_NP14	SEKTORSKI UGOVOR	IEFP - INSTITUT ZA ZAPOŠLJAVANJE I STRUČNU OBUKU	Nezaposleni sportisti prijavljeni na IEFP-u	Angažman nezaposlenih sportista registrovanih na IEFP-u u različite poslovne sektore
PORTUGAL_NP15	STVARANJE TUTORA ZA SPORTISTE VISOKIM PERFORMANSAMA	FAKULTET ZA SPORT I FIZIČKO OBRAZOVANJE UNIVERZITETA U COIMBRI	Sportisti visokih performansi koji pohađaju FCDEF	Promocija dualnih karijera za profesionalne sportiste

DRŽAVA_BP Nº	INICIJATIVA	ORGANIZACIJA	CILNA GRUPA	OPIS
PORTUGAL_NP16	"JOGOS SANTA CASA" TRENING OBAVEZE	PARALIMPIJSKI KOMITET PORTUGALA U SARADNJI SA GLAVNIM SPONZOROM - „JOGOS SANTA CASA“	Paraolimpijci	Program grantova za sportiste koji nastavljaju ili započinju svoj paraolimpijski kurs
PORTUGAL_NP17	SARADNJA SA OBRAZOVNIM INSTITUCIJAMA ZA INTEGRACIJU SPORTISTA S VISOKIM PERFORMANSAMA	PLIVAČKI SAVEZ PORTUGALA	Sportisti visokih performansi	Obrazovni model za sportiste u sistemima srednjeg i visokog obrazovanja
LITVANIJA_NP18	SPORTISTI UČE PREDUZETNIŠTVO - NOVI PRISTUP DUALNIM KARIJERAMA/ ATLETYC	FH JOANNEUM GESELLSCHAFT MBH S PARTNERSKIM ORGANIZACIJAMA	Vrhunski sportisti	Program obuke u poduzetništvu za vrhunske sportiste uz mješovito učenje
LITVANIJA_NP19	MOĆ ŽENA U INDUSTRIJI SPORTA I FIZIČKOG OBRAZOVANJA- MIRACLE	LITVANSKA UNIJA SPORTSKIH FEDERACIJA SA PARTNERSKIM ORGANIZACIJAMA	Žene na rukovodećim pozicijama u sportskim organizacijama	Praktični kurs sportskog menadžmenta za žene pokazuje kako da se strateški koriste snage i sposobnosti u konkurentnoj industriji kojom dominiraju muškarci
LITVANIJA_NP20	KAKO VODITI KLUB DO USPJEŠNE BUDUĆNOSTI / SPORTGO	FH JOANNEUM GESELLSCHAFT MBH SA PARTNERSKIM ORGANIZACIJAMA	Menadžeri i službenici poluprofesionalnih sportskih klubova; Regionalna i nacionalna tijela upravljanja sportom	Program praktične obuke za unapređenje upravljačkih vještina poluprofesionalnih i amaterskih zvaničnika sportskih klubova

DRŽAVA_BP Nº	INICIJATIVA	ORGANIZACIJA	CILNA GRUPA	OPIS
BOSNA I HERCEGOVINA_NP21	ŽENE U SPORTU- OSNAŽIVANJE- SEMINAR	OLIMPIJSKI KOMITET BOSNE I HERCEGOVINE	Aktivni i bivši sportisti	Stvaranje zajednice među ženama u sportu u zemlji
BOSNA I HERCEGOVINA_NP22	NAPREDNI KURSEVI MENADŽMENTA U SPORTU	OLIMPIJSKI KOMITET BOSNE I HERCEGOVINE	Pojedinci na višem / izvršnom nivou Nacionalnog olimpijskog komiteta, Nacionalnih federacija i drugih tijela odgovornih za razvoj olimpijskog sporta	Kurs omogućava unaprijeđenje menadžerskih vještina polaznika, dok aktivno doprinosi jedinstvenoj zajednici u polju novih znanja
SLOVENIJA_NP23	RAZVOJ OSOBLJA U SPORTU 2016- 2022	OLIMPIJSKI KOMITET SLOVENIJE - UDRUŽENJE SPORTSKIH FEDERACIJA PARTNERA	Sportista je tokom karijere imao status "sportista svjetske klase" ili "sportista međunarodne klase", u skladu s kriterijima OCS- ASF.	Razvoj i konsolidacija trenerskih struktura; integracija naučnog i istraživačkog rada u oblasti sporta sa profesionalnim radom u praksi; promocija razvoja dvostruke karijere vrhunskih sportista
UJEDINJENO KRALJEVSTVO_NP24	SPORTSKA BUDUĆNOST	UK SPORT	Svi sportisti koji su ili su bili na programu Svjetske klase u Velikoj Britaniji (WCP)	Cilj je povezati vrhunske sportiste sa preduzećima, potencijalnim poslodavcima i pružiocima treninga kako bi se omogućio lakši prijelaz nakon što se povuku iz vrhunskog sporta

DRŽAVA_BP Nº	INICIJATIVA	ORGANIZACIJA	CILNA GRUPA	OPIS
UJEDINJENO KRALJEVSTVO_NP25	ŽIVOT NAKON PROFESIONALNOG SPORTA (LAPS)	ŽIVOT NAKON PROFESIONALNOG SPORTA	Vrhunski sportisti svih uzrasta, sadašnji i penzionisani.	Cilj je ponuditi savjete, umrežavanje i mogućnosti zaposlenja sadašnjim i bivšim vrhunskim sportistima. Rođen je iz potražnje kompanija koje posebno žele regrutovati profesionalne sportiste i žene zbog kvaliteta koje posjeduju
UJEDINJENO KRALJEVSTVO_NP26	THE GRIT	-	Vrhunski sportisti u svim fazama karijere, ali prvenstveno oni pred umirovljenjem, obično između 28 i 35 godina	Grit nudi savjete o učenju i razvoju, uključujući smjernice o životopisima, tehnici intervjua, kroz radionice, seminare i mrežne module, ali njegov glavni fokus je na stvaranju dugotrajnih grupa za podršku vrhunskih sportista
ITALIJA_NP27	PROGRAM SPORTSKE KARIJERE (ACP)	CONI (ITALIJANSKI OLIMPIJSKI KOMITET) I ADECCO	Sadašnji i bivši sportisti učestvuju na različitim olimpijskim i paraolimpijskim igrama i drugim prvenstvima	Program je dizajniran da olakša sportistima da izvedu ovu tranziciju, jačajući njihove snage, prelivaajući ih u mogućnosti za karijeru

DRŽAVA_BP Nº	INICIJATIVA	ORGANIZACIJA	CILJNA GRUPA	OPIS
ITALIJA_NP28	LA NUOVA STAGIONE	CONI (ITALIJANSKI OLIMPIJSKI KOMITET) ADECCO	Sportisti ili bivši sportisti na kraju sportske karijere	Svrha je usmjeravati i podržavati sportiste u njihovom profesionalnom izboru na kraju njihove takmičarske karijere, ima za cilj poboljšati vještine koje sportisti stiču tokom svog sportskog iskustva, kombinirajući ih s novim zahtjevima i mogućnostima koje nudi poslovni svijet
ITALIJA_NP29	EDUCARE	BNL-GRUPA BNP PARIBAS I CONI	Sportisti, bivši sportisti i sportski preduzetnici	To je sportski trening koji uključuje tri modula: - modul psiho-stavova - ekonomsko-finansijski modul - modul posvećen mikrokreditu